

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1370/2018
13.12.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Јасмине Васовић и Милунке Цветковић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Небојше Милосављевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Куршумлији К 37/17 од 16.01.2018. године и Апелационог суда у Нишу Кжн 7/2018 од 03.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 13.12.2018. године, већином гласова донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Куршумлији К 37/17 од 16.01.2018. године и Апелационог суда у Нишу Кжн 7/2018 од 03.09.2018. године у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 10) и члан 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног одбацује као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији К 37/17 од 16.01.2018. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од 10 месеци и за два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ за које су му утврђене казне затвора у трајању од по три месеца, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године. Окривљеном је изречена мера безбедности обавезног лечења алкохоличара која ће се извршити у специјалној психијатријској болници – Одељење за алкохолизам у Горњој Топоници, те је одређено да ће иста трајати док постоји потреба за лечењем али не дуже од казне затвора. Окривљени је обавезан да плати и то Основном јавном тужилаштву у Куршумлији износ од 9.960,00 динара, на име трошкова кривичног поступка као и Основном суду у Куршумлији износ од 5.000,00 динара на име трошкова судског паушала, а све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кжн 7/2018 од 03.09.2018. године, делимичним усвајањем жалбе окривљеног АА и његовог браниоца, првостепена пресуда је преиначена тако што је окривљеном у јединствену казну затвора у трајању од једне године која му је изречена наведеном пресудом урачунато време проведено у притвору од 22.03.2017. године до 21.04.2017. године, док је у

преосталом делу жалба одбијена као неоснована, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против ових пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Небојша Милосављевић, због повреда кривичног закона на штету окривљеног са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и побијану пресуду у целини или делимично преиначи.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да је у току кривичног поступка дошло до повреде кривичног закона на штету окривљеног са образложењем да је окривљеном поднетим оптужним актом стављено на терет да је из нехата предузео радњу према супрузи ББ, те да је и поред тога што је Апелациони суд у Нишу својом пресудом Кж1 90/2017 од 10.02.2017. године указао да је овај квалификовани облик кривичног дела могуће извршити само са директним умишљајем (свест да се насиље чини према члану своје породице) и да суд у поновном поступку пази да је забрањено преиначење оптужног акта на штету окривљеног (јер Основни јавни тужилац није изјавио жалбу), у каснијем току поступка оптужни акт преиначен на штету окривљеног.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наиме, из списка предмета произлази да је окривљеном АА оптужницом Основног јавног тужиоца у Куршумлији Кт 134/15 од 04.02.2016. године стављено на терет да је критичном приликом у стању урачунљивости и са умишљајем, применом насиља, дрским и безобзирним понашањем угрозио спокојство и телесни интегритет члана своје породице, супруге ББ наневши јој том приликом тешке телесне повреде на начин описан у диспозитиву оптужног акта чиме је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, за које кривично дело је окривљени оглашен кривим пресудом Основног суда у Куршумлији К 34/16 од 26.10.2016. године и осуђен на казну затвора у трајању од једне године, с тим што је у чињеничном опису дела датог у изреци ове пресуде наведено да је окривљени поступао са нехатом. Наведена пресуда Основног суда у Куршумлији укинута је решењем Апелационог суда у Нишу Кж1 90/2017 од 10.02.2017. године усвајањем жалби браниоца окривљеног и заједничке жалбе окривљеног и његовог браниоца, након чега је Основни јавни тужилац у Куршумлији изменио оптужни акт тако што је окривљеном стављено на терет извршење кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ и у чињеничном опису дела у диспозитиву оптужног акта означено да је код окривљеног постојао умишљај у односу на радњу извршења – примену насиља и дрско и безобзирно понашање, а нехат у односу на тешку телесну повреду као тежу последицу дела. Окривљени је за наведено кривично дело оглашен кривим побијаном првостепеном пресудом као и за два кривична дела

насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, након чега су му за ова кривична дела утврђене појединачне казне затвора и то за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, казна затвора у трајању од десет месеци и за два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, казне затвора у трајању од по три месеца, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године у коју му се урачунава време проведено у притвору.

Одредбом члана 453. ЗКП, која прописује забрану преиначења на штету оптуженог одређено је да се у случају када је изјављена жалба само у корист окривљеног, пресуда не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Упоредивањем најпре правне квалификације предметног кривичног дела по ранијој и побијаној првостепеној пресуди очигледно је да је окривљени побијаном првостепеном пресудом оглашен кривим за исто кривично дело за које је оглашен кривим и осуђен ранијом првостепеном пресудом у овом кривичном поступку – кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ.

Када су у питању кривичне санкције, казна која је окривљеном утврђена побијаном првостепеном пресудом за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ – казна затвора у трајању од десет месеци, блажа је од казне на коју је окривљени осуђен претходном првостепеном пресудом за наведено кривично дело у овом кривичном поступку – казна затвора у трајању од једне године.

Из изнетог произлази да правноснажна пресуда у поновљеном поступку а након укидања раније пресуде по жалбама изјављеним само у корист окривљеног није измењена на његову штету ни у погледу правне квалификације кривичног дела нити у погледу кривичне санкције.

Околност што је у чињеничном опису дела у изреци побијане првостепене пресуде наведено да је код окривљеног у односу на радњу извршења постојао умишљај, а не нехат, као што је то било означено у изреци раније првостепене пресуде, на супрот наводима захтева не представља измену пресуде на штету окривљеног противно забрани прописаној чланом 453. ЗКП. Ово стога, јер су радње угрожавања спокојства и телесног интегритета члана своје породице описане у диспозитиву оптужног акта и у изреци раније првостепене пресуде контрадикторне са описом облика виности, због чега је суд био овлашћен да у циљу отклањања ове противречности и неразумљивости изреке у чињеничном опису дела у изреци побијане првостепене пресуде измени облик кривице окривљеног у погледу основног дела, односно радњи извршења које су остале неизмењене у односу на оптужницу и ранију првостепену пресуду.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд налази да је захтев браниоца окривљеног неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

Према наводима захтева до повреде закона на штету окривљеног дошло је и на тај начин што би у конкретном случају у односу на оштећену ББ као „жртву“ две радње извршења у приближном временском интервалу могле чинити једно продужено кривично дело.

Изнете наводе браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване. Наиме, кривично дело насиље у породици инкриминисано одредбом члана 194. КЗ представља трајно кривично дело имајући у виду да је последица дела опредељена трајним глаголским обликом као угрожавање спокојства, телесног интегритета или душевног стања члана своје породице, тако да се ово дело у свом основном облику може извршити са једном или више радњи, чија последица траје краће или дуже време, због чега предузимање више радњи извршења не представља кривично дело у продуженом трајању, већ једно кривично дело. Међутим, како су у конкретном случају у питању два потпуно различита догађаја, која су се десила у временском размаку од две године (2015. и 2017. године), тако да између њих не постоји временска повезаност, те да су радње извршења предузете на другачији начин и да свака радња понаособ представља посебну друштвену опасност која се може правно оценити као посебно кривично дело, то се не може сматрати да је окривљени предузимањем наведених радњи учинио једно кривично дело насиље у породици.

Из изнетих разлога, неосновани су наводи захтева браниоца окривљеног да је кривично дело окривљеног извршено према оштећеној ББ, требало правно квалификовати као једно продужено кривично дело насиље у породици, па је следствено томе и захтев браниоца окривљеног у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењен као неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче и то да су нејасни разлози због чега је окривљени побијаном правноснажном пресудом оглашен кривим за предметно кривично дело, с обзиром на то да су оштећени у јединственом поступку по оптужном акту Основног јавног тужиоца у Куршумлији Кт 98/17 од 27.04.2017. године, на главном претресу користили своје право да не сведоче, тако да није било доказа да су жртве насиља у породици, чиме се указује да су неразумљиви разлози правноснажне пресуде о чињеницама које су предмет доказивања, који недостатак пресуде представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић